

Tanıtım - Eleştiri

Book Reviews

Bilim, Bilim Politikası ve Üniversiteler. Yay. haz. Emine Akalın, Hakan Aydoğdu, Reşat Saraoğlu. İstanbul: Bağlam Yayınları, 1997. 288 s. ISBN 975-7696-99-4.

Eser, 20-21 Nisan 1995 tarihinde Bilim, Bilim Politikası ve Üniversiteler Kongresi'nde sunulan 32 bildiri metinden oluşmaktadır. Önsöz ve açış konuşmalarının incelenmesinden sonra Kongrenin Araştırma Görevlileri Derneği tarafından ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nin katkılarıyla gerçekleştirildiği anlaşılmaktadır.

Eserde adı geçen kongredeki oturum başlıkları temel alınarak konu/konularla ilgili bildiri metinleri verilmiştir. Konu başlıkları; Bilim ve Üniversite, Bilim Felsefesi ve Bilim Tarihi, Bilim ve Sanat, Bilim ve Araştırma Kurumları, Bilim İdeolojisi ve İktidar İlişkisi, Bilim ve Teknoloji, Bilim ve Toplum, Bilim Politikaları ve Türkiye şeklindedir. Bildiri metinleri incelendiğinde özellikle Türkiye'deki yüksek öğrenim yapısının, bilimsel çalışmaların etik ve akademik boyutlarının toplumsal yapı içerisinde üniversitelerin konumu ve işlevleri, toplumsal değişimde bilimsel çalışmaların ve üniversitelerin yeri ve etkisinin irdelendiği anlaşılmaktadır.

Yeni dünya düzeni, yükselen değerler ve bilgi toplumu söylemlerinden ve gelişmelerden üniversiteler doğal olarak etkilenmektedir. Bu bağlamda üniversite ve bilim kurumlarında yeniden yapılanmalarının yaşandığı görülmektedir. Eserde bu değişim ve yapılanma süreci sosyo-ekonomik, felsefi, kültürel, politik açılarından ele alınmaktadır. Türkiye'deki öğretim ve bilim yaşamının irdelendiği bu eser özellikle eğitim, bilim ve enformasyon politikaları, üniversitelerin bilimsel ve teknolojik gelişmelere katkısı, bilim etiği konularında araştırma yapan veya ilgi duyan araştırmacılara yeni pencereler açabilecek niteliktedir.

Arş. Gör. Dilek Toplu
H.Ü. Kütüphanecilik Bölümü

İrfan Onga. *Bir Türk ailesinin öyküsü*. Türkçe'ye çeviren^{*}: Arın Bayraktaroğlu, İstanbul: Ana, 1998. 318. s. ISBN 975-7760-08-0.

Yazar İrfan Onga, üç çocuklu ve varlıklı bir ailenin en büyük çocuğu olarak 1908 yılında İstanbul'da doğdu. Yazar bu kitapta, çocukluğundan başlayarak ölene kadar tüm hayat hikayesini, ailesini, arkadaşlarını, yaşadığı yerleri anlatmış. *Bir Türk ailesinin öyküsü*, bu yüzyılın başında doğan bir ailenin acılar ve sevinçlerle iç içe yaşanmış, olağandışı öyküsü olarak alınabilir.

Savaşın yıpratıcı etkilerinden değişim içinde bir topluma yol alan bu serüven, bir ailenin sarsıcı anılarını bırakmıştır ardında. Bu arada çocukluk günlerinin aslında ne denli çarpıcı gözlemler barındırdığını da anlatıyor anılar. Rahat ve zenginlik içinde geçen günlerden sonra, savaşın getirdiği yokluk ve felaketlerle yoksulluk günlerinin ayrıntılı bir biçimde anlatıldığı bu kitap geç de olsa ülkemizde de yayımlanmıştır.

Eski bir Türk ailesinin yaşantısını, en güzel biçimde yansıtan ve okurken her bir sayfası merak uyandıran, akıcı bir dille kaleme alınmış bu kitap, muhakkak okunması gereken bir kitap olarak, kütüphanenizde yer almalıdır.

Serkan Uzun

A.Ü. D.T.C.F. Kütüphanecilik Bölümü

4. Sınıf

^{*} Bu kitap ilk olarak İngiltere'de İngilizce olarak yayımlanmış, daha sonra Arın Bayraktaroğlu tarafından Türkçe'ye çevirilmiştir.

Prof. Dr. Necmeddin Sefercioğlu. *Arayış: Kütüphanecilik ve Kütüphaneler üzerine görüşler ve düşünceler*. Ankara: Türk Kütüphaneciler Derneği, 1999. 310. s. ISBN 975-7653-77-2. Elde edilebileceği yer: TKD Genel Merkezi. Elgün Sok. No: 8/8 06440 Kızılay, Ankara.

30.6.1999 tarihinde düzenlenen bir kutlamayla değerli büyüğümüz, hocamız sayın Prof. Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun "Arayış" adlı kitabı tüm meslektaşlarımıza tanıtılmıştır.

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin yayını olan bu kitap, kırk yıl boyunca yaşanan zorlukların ışığında ortaya çıkan kütüphanecilikle, kütüphanelerle, kütüphanecilik alanındaki gelişmelerle mesleki kuruluşlarla ilgili yazarın yazı ve çevirilerinden oluşuyor. Kitaptaki araştırma ve bildiri metinleri ile makalelerde ortaya konan fikirler Türk Kütüphaneciliği'nin geliştirilmesi ve kütüphanelerimizin iyileştirilmesine yönelik arayışlar olarak değerlendirilebileceği için kitabın adı bu doğrultuda belirlenmiştir.

Kitabın okuyucuya sunduğu kolaylıklardan biri makalelerin yayınlanış tarihlerine göre sıralanmayıp, geniş konu başlıkları altında yer almasıdır. Bu düzenlemeyle kütüphaneciliğin belli yönüyle ve belli kütüphane türleri ile ilgilenen okuyucunun ilgilendiği konuya erişimine kolaylık sağlanmıştır.

Kitaptaki yazılar 9 ana konu başlığı altında toplanmıştır. Ayrıca kitapta yazarın tüm makalelerinin yer almadığı göz önünde bulundurularak yazarın başlıca mesleki verimlerinin listesi eserin sonunda verilmiştir.

Türk kütüphaneciliğine, öğretim üyesi ve Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Merkezi Başkanı olarak uzun yıllar hizmet eden Prof. Dr. Necmeddin Sefercioğlu'nun literatürümüzü zenginleştiren bu eserini zevkle okuyacağımıza inanıyoruz.

H. Erdem Canaloğlu
A.Ü. D.T.C.F. Kütüphanecilik Bölümü
4. Sınıf

Kültür Dergisi (Milli Kültür-Ulusal Kültür) Makaleler Bibliyografyası: 1977-1994. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1997. 254 s. ISBN 975-17-1795-7. Elde edilebileceği yer: Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı.

Kitapta: Kültür Bakanlığı'nın Ocak 1977 yılından Ocak 1994 yılına kadar (17 yıl) "Milli Kültür Dergisi", "Ulusal Kültür Dergisi" ve "Kültür Dergisi" adları ile yayınlanan süreli yayınında yer alan makale, şiir, hikaye vb. yazıların bibliyografik künyeleri yer almaktadır.

Kitap üç bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde; derginin kronolojik bir listesi yer almaktadır. Çıkış süresi, kesintiler, değişiklikler, kaç sayı çıktığı vs. kronolojik listede görülebilmektedir.

İkinci bölüm makalelerin bibliyografik kimliklerinin verildiği bölümdür. Makale adına göre alfabetik verilen künyenin başında bir sıra numarası vardır. Daha sonra makalenin adı, yazarı, vs. dergi adı (Milli Kültür, Ulusal Kültür ya da Kültür Dergisi gibi), derginin yayımlandığı ay, yıl, sayı ve yazının yer aldığı sayfa sayısı bulunmaktadır (Örnek: 401 Bilimsel Eserlerin Biçim Sorunu. Doç. Dr. Berin Yurdadoğ. Milli kültür. Mayıs 1987. 57. Sayı. 87-89 ss. gibi)

Üçüncü bölümde ise; yazar adı dizini yer almaktadır. Yazar soyadına göre alfabetik verilen dizinde yazar soyadından hemen sonra yazara ait makaleye (sıra numarasına) gönderme yapılmaktadır (Yurdadoğ, Berin: 401 gibi).

2592 makale, şiir vb. yazıya ait bibliyografik kimliğin yer aldığı bu çalışmayı önemli kılan husus, söz konusu "Kültür Dergisi"nin 1977 yılında başlayan yayın hayatının 1994 yılı Ocak ayında durmuş olmasıdır. Ayrıca bu dergide yer alan önemli kültür yazıları bu çalışma ile kütüphane raflarında unutulmaktan kurtulup ilgili araştırma çevrelerinin dikkatine sunulmuş olacaktır.

Mehmet Toprak
Kültür Bakanlığı
Yayınlar Dairesi Başkanlığı

Kültür-Gençlik dergisi (Gençliğin sesi) makaleler bibliyografyası: 1990-1994. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1998. 148 s. ISBN 975-17-2094-X. Elde edilebileceği yer: Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı.

Kültür-Gençlik Dergisi Mayıs 1990 yılında “Gençliğin Sesi Dergisi” adıyla yayın hayatına başladı. Ocak 1992 yılından (20. sayı) sonra “Kültür-Gençlik Dergisi” adını almıştır. Son sayısı 1994 Ocak ayında (27. Sayı) çıkmıştır. Dört yıl boyunca (1990-1994) gençlerden gelen yazı, şiir vb. çalışmalarla dolu olan derginin içeriği gençlik konulu yazılarla doludur. Yukarıda bibliyografik kimliğini verdiğimiz “Kültür-Gençlik Dergisi Makaleler Bibliyografyası” adlı çalışma ile belki bugün unutulmaya yüz tutmuş bu gençlik dergisini yeniden siz okurların dikkatine sunuyoruz.

“Kültür-Gençlik dergisi makaleler bibliyografyası” adlı çalışmanın hemen girişinde bir kronolojik liste yer almaktadır. Bu listede derginin çıkış süreci görülmektedir. Bibliyografya bölümünde ise dergide yer alan dokuz yüz kadar yazı, şiir vb. çalışmanın bibliyografik künyesi verilmektedir. Yazar adı dizini bölümünde ise; Dergiye yazı, şiir vb. çalışmaları ile katkıda bulunan 561 kişinin isimleri alfabetik olarak verilmektedir. Bu katkı sahiplerinin büyük bir çoğunluğu hiç şüphesiz gençlerdir. Konu dizini bölümünde ise; şiir (240 adet), röportaj (36 adet), inceleme-araştırma yazısı (13 adet), öykü (8 adet), haber (7 adet), hikaye (21 adet) ve biyografik yazılar (18 adet) alfabetik olarak sıralanmıştır.

Bu çalışmanın uygulandıran bir yanı da beş-on yıl önce yazı ve şiirleri ile bu dergiye katkı sağlayan gençlerimizin bugün sorumluluk sahibi bir yetişkin olarak ülkemize hizmet veriyor olmasının bilinmesidir.

Mehmet Toprak
Kültür Bakanlığı
Yayınlar Dairesi Başkanlığı

Yayın kataloğu: 1968-1998. Yay. Haz.: Mehmet Toprak. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1998. 467 s. ISBN 975-17-1931-3. Elde edilebileceği yer: Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı

Katalog, Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı'nın 1968-1998 yılları arasında yayımlanmış kitaplarını kapsamaktadır. Diğer bir deyişle; Bakanlık'ın diğer birimlerince (Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, HAGEM, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, ... vs.) yayımlanan kitapları kapsamaktadır. Ancak bu haliyle bile katalog Kültür Bakanlığı yayınlarının 580-90'ını içermektedir.

Toplam 1794 kitabın bibliyografik künyesinin verildiği kitabın birinci bölümünde kitap adına göre alfabetik sıralanmış bibliyografik kimlikler yer almaktadır. Her kitap kimliğinin başında sıra numarası (A015, B022, T133, vs. gibi) yer almaktadır. Kitapta ayrı bir başlık altında da 1997 ve 1998 yılı yayınları kitap adına göre alfabetik olarak sıralanmıştır. 1998 yılı yayınları Temmuz ayı itibarıyla geçerlidir. Temmuz ayından sonra basılan kitapların bir kısmı 1998 yılı yayınları listesinde (baskıda) ibaresi ile yer almış, bir kısmı da hiç listeye girmemiştir. Çünkü listeye girmeyen kitapların tespit ve basım kararı bu katalogun basım için matbaaya verilmesinden sonra belli olmuştur (yaklaşık 60 kitap). Ardından kitap adı dizini yer almaktadır. Yazar soyadına göre alfabetik sıralanan isimlerin yanında verilen sıra numarası ile o yazarın çıkan kitaplarına gönderme yapılmaktadır. Dizilere göre verilen kitap listelerinde ise; hangi dizide hangi kitapların kaç adet basıldığını görmek mümkündür. Son olarak da yıllarına göre kitap adı listesi verilmiştir. Burada da hangi yıl da hangi kitabın kaç adet basıldığını görmek mümkündür. Ancak burada dikkat edilecek bir husus birden çok baskı yapan bir kitap, en son hangi yılda ve hangi dizide yayınlanmış ise o listede yer almaktadır. Daha önce hangi yıllarda ve kaç baskı yaptığı hususundaki bilgiler kitaba ait bibliyografik künyenin verildiği yerde yer almaktadır.

Bu katalogu ve bibliyografik çalışmaları önemli kılan sebepler şunlardır:

- Şimdiye kadar Kültür Bakanlığı'nın yayınları üzerinde böyle kapsamlı bir toplu katalog ve bibliyografik çalışma yayımlanmamıştır. Bu çalışma ilk ve tek örnek çalışma olması sebebi ile önemlidir.
- Bugüne kadar çeşitli araştırma çevrelerinin Kültür Bakanlığı ne tür ve sayıda kitap yayımlamıştır şeklindeki sorularına yanıt verdiği için önemlidir.
- Başta Milli Kütüphane ve halk kütüphaneleri olmak üzere ilgili kütüphanelerin koleksiyonlarını (dermelerini) gözden geçirerek Bakanlık yayınlarından eksik olanlarını tespit etmeleri imkanı sağlaması açısından önemlidir.

- Kùltür Bakanlığı merkez birimleri ile diğer Bakanlıklar (Milli Eğitim Bakanlığı, vs.) ve ilgili kuruluşların yayımlarının karşılıklı tespiti ve takibi bakımından işbirliği kolaylığı sağlaması bakımından önemlidir.

Mehmet Toprak
Kùltür Bakanlığı
Yayımlar Dairesi Başkanlığı